

men tværtimod, kan man hjælpe ham over det, har jeg slet ikke noget derimod. Altså, jeg stiller min Erfaring imod det ærede Medlemms Erfaring i saa Henseende.

Det sidste Punkt, jeg ogsaa gerne vilde have Lov til at omtale, er Spørgsmaalet om Privatisterner, og det er for mig egentlig Hovedpunktet, det er for mig det sværeste Punkt at komme over. Mon man virkelig nu i 1894 skulde gaa til at lukke alle Døre, saa at sige, for Privatisterner, det havde jeg dog ikke tænkt mig, at man skulde kunne komme saa vidt nu. Jeg mener, at det er en Kendsgerning, at mange af de dygtigste Lærere, vi have ude omkring i Landet, ere Privatister. For at klargøre, hvad det er, jeg mener, vil jeg sige: Der er ikke saa saa unge Mennesker, navnlig i Vestjylland, som besatte sig med at undervise uden at have taget Lærereksamen. Nu kan man jo have Lov til at mene om de vestjydske Vinterstoler, hvad man vil — jeg skal ikke komme ind paa nogen Omtale af dem, da det jo ikke ligger for, men jeg mener, der er en hel Del unge Mennesker, der i disse Stoler have faaet en Uvelse i at undervise Børn, som de ikke vilde kunne saa andetsteds; de have faaet en Uvelse i at omgaaes Børn og en Nærlighed til den Gerning, saa at de maatte i en ældre Alder, maatte 23—24 Aar, blive paa det rene med, at de ville vie deres hele Liv til den Gerning, og jeg tænker, at de fleste ville kunne indrømme, at de Mennesker, som saaledes i en fremrykket Alder blive klare over, hvad det er, de have Kald til, hvad det er for en Livsgerning, de have Lyst til at vie alle deres Kræfter — det er de bedste til Gerningen, og dem skulle vi ikke gerne stænge ude. Men vedtages dette Lovforslag, som det ligger for, saa ville vi jo stænge dem ude, det er aldeles sikkert. Man kan jo nok sige til de Mennesker: I kunne jo gaa paa Seminarierne i 3 Aar, saa komme I nok igennem. Ja, det er let sagt, men det er maatte ikke let for en fattig Karl at gaa 3 Aar paa et Seminarium, hvorimod det er muligt, at han der, hvor han er, og samtidigt med, at han holder Skole, kan saa nogen privat Undervisning, saaledes at han kan gaa op og tage Skolelærereksamen, det har man slet ikke saa saa Eksempler paa. Hvis det kun var et enestaaende Tilfælde, saa kunde vi vel nok give Ministeren Lov til, at en saadan kunde gaa op til Eksamen, men man maa tænke paa, at det er slet ikke noget enestaaende Tilfælde, men at det er slet i mange, mange Tilfælde. Derfor vilde jeg gerne lægge et godt Ord ind for disse Privatister; lad os dog endelig beholde det

saaledes, at man kan have Ret til at gaa op til Eksamen uden at behøve at falde paa Knæ for at have Lov til det. Derfor vil jeg anbefale, at man stemmer for de Vædringsforslag, som ere stillede i saa Henseende, nemlig Vædringsforslaget Nr. 53 til § 8, hvor vi foreslaa, at det skal gaa ud, at Ministeren kan tillade Eksaminander at gaa op uden at have gennemgaaet Seminariets 3 Klasser, men at det skal være saaledes, at Eksaminanderne skulde have Ret til at gaa op til Eksamen, naar de i øvrigt opfylde Betingelserne derfor. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger og anbefale at stemme for de af Mindretallet stillede Vædringer, idet jeg mener, at det er Hovedsagen over for dette Lovforslag, at vi kunne bevare Retten for Privatisterner til at gaa op til Eksamen, og desuden anbefale at have Opmærksomheden henvendt paa de i Lovforslaget omtalte Børnestoler ved Seminarierne, at de ikke skulde gaa hen og blive til Uvelsesskoler, hvor man skulde lave saadan nogle Kunster efter visse Metoder.

Formanden (Høgsbro): Efter den Udstrækning, Forhandlingen synes at ville tage, maa jeg forberede ærede Medlemmer paa ogsaa at møde i Aften, da det af flere Grunde er nødvendigt, at denne Sag bliver færdig i Dag.

C. Ravn: Jeg skal tillade mig at udtale mig om nogle af de stillede Vædringsforslag, dels det, som er stillet uden for Bestyrelsen af det ærede Medlem fra Årsens (Berntsen), dels enkelte af de Vædringsforslag, der ere stillede af et Mindretal. Jeg vil begynde med det Vædringsforslag, der er stillet af det ærede Medlem fra Årsens, og som gaar ud paa, at den Uvelse, man havde tiltænkt Eleverne i kommunale eller private Stoler, skulde falde bort, altsaa, at den Uvelse, som man havde ønsket, at de kunde gaa i den praktiske Lærergerning, bliver taget bort fra Seminarierne, saa at de komme til at staa som dem, der kun selv have erhvervet sig Kundskaber uden i mindste Maade at have Uvelse i at undervise Børn. Med Hensyn til det pædagogiske Hensyn, det ærede Medlem mente, der skulde tages, henviser jeg ham ganske rolig til, hvad der blev sagt ham i Gaar af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Trier), det var i Grunden saa nedslaaende for hans Standpunkt, at han neppe rejser sig igen. Men for Resten vil jeg spørge: Hvorfor har det ærede Medlem det store Kendskab til disse Stoler? Mig bekendt har han engang gjort et Forsøg paa at blive delagtig i et saadant